

**ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА
ЗООВЕТЕРИНАРНА
АКАДЕМІЯ**

**Знайомство з курсом Профілактика хвороб
тварин**

**Вибіркова компонента освітньо-професійної
програми «Технологія виробництва і
переробки продукції тваринництва»
Спеціальність 204 І освітній рівень.**

Викладач: кандидат ветеринарних наук,
доцент Грінченко Дмитро Миколайович

Кафедра мікробіології, вірусології та
імунології

Телефон - 0576357514, 0963689121.

Електронна пошта:

grinchencodimamycol@gmail.com

Дистанційна підтримка: Moodle

АНОТАЦІЯ: Дисципліна формує компетенції, які є складовою теоретичних знань і практичних навичок з науково обґрунтованих заходів, спрямованих на попередження і ліквідацію захворювань тварин і на захист населення від хвороб, спільних для тварин і людини. Загальні закономірності появи і розвитку захворювань у тварин; причини виникнення, незаразних, інфекційних та інвазійних захворювань сільськогосподарських тварин, загальні і спеціальні профілактичні заходи; хвороби, спільні для людей і тварин (антропозоозози); причини і профілактику травматизму сільськогосподарських тварин; умов виникнення і профілактику акушерсько-гінекологічних хвороб, особливо неплідності у тварин. Організовувати і проводити заходи, які сприяють росту поголів'я і підвищенню продуктивності худоби в господарствах; проводити загальні ветеринарно-санітарні заходи, що забезпечують запобігання заразним і незаразним хворобам тварин і надання їм своєчасної допомоги; використовувати знання з ветеринарної медицини у повсякденній праці технолога тваринництва і у розробці довгострокових заходів з розведення та селекції тварин, племінної справи, спеціальної зоотехнії, біотехнології тварин і у своїй майбутній спеціальності за фахом.

Метою курсу «Профілактика хвороб тварин» є формування у студентів компетентностей з освоєння організації і проведення ветеринарних заходів, які сприяють росту поголів'я і підвищенню продуктивності тварин в господарствах; проведення ветеринарно-санітарних і лікувальних заходів, що забезпечують запобігання заразним і незаразним хворобам тварин (у тому числі і птиці) і надання їм своєчасної допомоги; ветеринарно-санітарний контроль за заготівлею, транспортуванням, утриманням і забоєм худоби, за ветеринарно-санітарною експертизою продуктів забою, тощо.

Курс «Профілактика хвороб тварин» пов'язаний з природничо-науковими дисциплінами, як біологія та фізіологія, та дозволяють студенту вільно опанувати принципи профілактики хвороб тварин.

Попередні умови для вивчення курсу: засвоєння курсу «біологія».

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНІЙ ПРОГРАМІ

Компетентності та програмні результати навчання, які формуються при вивченні даної дисципліни (кодування згідно чинної освітньо-професійної програми, в дужках вказана забезпечувана компетенція відповідного стандарту вищої освіти).

Компетентності:

ЗК1. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. (ЗКС 3. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях)

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії. (ЗКС 4 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності)

ЗК5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. (ЗКС 7 Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.)

ФК1. Здатність використовувати професійні знання в галузі виробництва і переробки продукції тваринництва. (ФКС1 Здатність використовувати професійні знання в галузі виробництва і переробки продукції тваринництва для ефективного ведення бізнесу.)

ФК13. Здатність використовувати професійно-профільні знання й практичні навички для забезпечення профілактики хвороб тварин, проведення гігієнічних, ветеринарно-санітарних і профілактичних заходів на фермах та інших об'єктах із виробництва і переробки продукції тваринництва. (ФКС13 Здатність використовувати спеціальні знання для проведення санітарно-гігієнічних і профілактичних заходів на фермах та інших об'єктах із виробництва і переробки продукції тваринництва.)

Програмні результати навчання:

ПРН1. Демонструвати знання з технології виробництва і переробки продукції тваринництва. (ПРНС1 Забезпечувати дотримання параметрів та контролювати технологічні процеси з виробництва і переробки продукції тваринництва.)

ПРН2. Показувати знання та розуміння предметної області та розуміння професії. (ПРНС2 Навчати співробітників підприємства сучасних та нових компонентів технологічних процесів з виробництва і переробки продукції тваринництва.)

ПРН5. Контролювати якість виконаних робіт. (ПРНС5 Забезпечувати якість виконуваних робіт.)

ПРН16. Впроваджувати знання з біофізики, хімії, біохімії, морфології, мікробіології і фізіології тварин для ефективного ведення галузей, виробництва і переробки продукції тваринництва. (ПРНС 16 Впроваджувати і використовувати на практиці науково обґрунтовані технології виробництва і переробки продукції тваринництва).

ПРН19. Координувати проведення гігієнічних, ветеринарно-санітарних і профілактичних заходів на фермах та інших об'єктах із виробництва та переробки продукції тварин. (ПРНС19 Забезпечувати дотримання біологічної безпеки на підприємствах із виробництва та переробки продукції тваринництва)

ЧОМУ ВИ НАВЧИТЕСЬ, ЩО ОТРИМАЄТЕ

(Відповідність компетентностей дисципліни межах компетентностей та програмним результатам навчання освітньо-професійної програми наведена кодами в дужках; після «/» вказана форма контролю програмних результатів навчання)

Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях (ЗК1, ФК1, ФК13, ПРН1) /індивідуальні практичні завдання

Знання та розуміння предметної області та розуміння професії (ЗК2, ФК13, ПРН2) / індивідуальні практичні завдання

Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт (ЗК5, ПРН5) / індивідуальні практичні завдання

Здатність використовувати професійно-профільні знання й практичні навички для забезпечення профілактики хвороб тварин (ЗК1, ФК13, ПРН16, ПРН19) / індивідуальні практичні завдання

Програма вивчення дисципліни реалізується через проведення лекцій, лабораторно-практичних занять та самостійної роботи студентів. На вивчення дисципліни відводиться 90 годин, в тому числі 28 години лекційних, 28 годин лабораторно-практичних та 34 годин самостійних занять.

Формами проміжного контролю, які оцінюються на лабораторно-практичних заняттях, є: індивідуальне завдання 1 «Профілактика внутрішніх незаразних та акушерсько-гінекологічних хвороб тварин»; індивідуальне завдання 2 «Профілактика травматизму тварин»; індивідуальне завдання 3 «Профілактика інфекційних хвороб тварин» та рішення ситуаційних задач; індивідуальне завдання 4 «Профілактика паразитарних хвороб тварин» та рішення ситуаційних задач.

Формою підсумкової атестації є екзамен.

СТРУКТУРНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МІКРОБІОЛОГІЯ

Напрям 204 – Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва.

Освітньо-кваліфікаційний рівень - **Бакалавр**.

Вибіркова компонента. Курс IV.

Види занять та форми контролю		Обсяг дисципліни за навчальним планом		Денне навчання		Заочне навчання	
		кредит	годин	Розподіл по семестрам			
				VII	VIII	VIII	IX
Всього годин по плану		3	90	90		72	90
У т.ч. аудиторних		1,9	56	56		10	14
Самостійних		1,1	34	34			
Із аудиторних: лекцій		0,9	28	28		4	6
Лабораторних		0,9	28	28		6	8
Практичних		–	–	–		-	-
семінарських		–	–	–		-	-
Модуль (заліковий кредит)	I	1,5	45	45		36	45
	II	1,5	45	45		36	45
Залік							
Екзамен підсумковий				*		*	*

**НАЗВА, ЗМІСТ, КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗМІСТОВИХ МОДУЛІВ ДИСЦИПЛІНИ
ТА ШИФРИ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ВІДПОВІДНО ОСВІТНЬО-
ПРОФЕСІЙНІЙ ПРОГРАМІ**

НАЗВА МОДУЛІВ ТА ЇХ ЗМІСТ	Шифр компетентностей освітньої програми
<p>1.Профілактика незаразних хвороб тварин. Вивчає методи фіксації тварин, техніку безпеки і особистої безпеки при роботі з тваринами, загального клінічного обстеження, загальну класифікацію і механізм дії лікарських речовин, методи лікування незаразних хвороб.</p> <p>Компетентності дисципліни: Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях (ЗК1, ФК1, ФК13, ПРН1) Знання та розуміння предметної області та розуміння професії (ЗК2, ФК13, ПРН2) Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт (ЗК5, ПРН5) Здатність використовувати професійно-профільні знання й практичні навички для забезпечення профілактики хвороб тварин (ЗК1, ФК13, ПРН16, ПРН19)</p>	<p>ЗК 1; ЗК2; ЗК5; ФК1; ФК13; ПРН1; ПРН2; ПРН5; ПРН16; ПРН19.</p>
<p>2. Профілактика інфекційних та інвазійних хвороб тварин. Вивчає закономірності виникнення та розповсюдження, діагностику, методи профілактики і ліквідації інфекційних та інвазійних хвороб тварин. Епізоотії, ензоотії, панзоотії, антропозоонози. Карантин. Дезінфекція, дератизація і дезінсекція тваринницьких об'єктів.</p> <p>Компетентності дисципліни: Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях (ЗК1, ФК1, ФК13, ПРН1) Знання та розуміння предметної області та розуміння професії (ЗК2, ФК13, ПРН2) Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт (ЗК5, ПРН5) Здатність використовувати професійно-профільні знання й практичні навички для забезпечення профілактики хвороб тварин (ЗК1, ФК13, ПРН16, ПРН19)</p>	<p>ЗК 1; ЗК2; ЗК5; ФК1; ФК13; ПРН1; ПРН2; ПРН5; ПРН16; ПРН19.</p>
<p>Підсумковий контроль. Інтегрований модуль Узагальнений тестовий зміст навчальної дисципліни, який об'єднує всі вищенаведені змістові модулі.</p>	

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАНЯТТЯ (ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС)

№№	Тема і план лекції	Кількість годин	Рекомендована література
Академічний модуль 1			
1.	Вступна лекція 1.Поняття про ветеринарну медицину і її значення в системі освіти технолога тваринництва. 2.Закон про вет. медицину. Організація ветеринарної служби в Україні. 3.Історична довідка.	2	1.[1...6] 4.[5...7] 2.[6...12] 4.[7...9]
2.*	Клінічна діагностика хвороб 1.Поняття про клінічну діагностику 2.Симптоми і синдроми хвороб, діагноз, прогноз. 3.Основні прийоми і методи клінічного дослідження тварин; 4.Порядок дослідження тварин.	2	1.[117...127] 2.[86...89] 4.[17...21]
3.	Основи патологічної фізіології 1.Поняття про норму і патологію. 2.Вчення про хворобу. 3.Місцеві порушення кровообігу.	2	1.[56...71] 2.[24...32] 4.[10...14]
4.	Основи фармакології 1. Поняття про фармакологію. 2. Ліки і отрута. 3. Шляхи введення лікарських речовин в організм тварин.	2	1.[85...100] 3.[321...330] 4.[21...29]
5.*	Профілактика хірургічних захворювань. Травматизм: його причини, різновиди і профілактика.	2	1.[128...143] 2.[226...236] 4.[44...48]
6.*	Профілактика внутрішніх хвороб тварин. 1.Профілактика хвороб передшлунків у корів і овець. 2.Дисплазія сичуга	2	4.[48...54]

7.	Профілактика порушень обміну речовин. 1.Профілактика хвороб передшлунків у корів і овець. 2.Профілактика порушень обміну речовин. Диспансеризація тварин.	2	4.[29...41] 5.[192...228]
8.	Профілактика внутрішніх незаразних хвороб тварин: 1.Профілактика хвороб серця і легенів. 2.Профілактика шлунково-кишкових хвороб у новонароджених.	2	4.[29...41] 5.[192...228]
Академічний модуль 2			
9.*	Профілактика інфекційних хвороб тварин 1.Поняття про епізоотичний процес. 2.Хвороби бактеріальної етіології: сибірка, туберкульоз, бруцельоз, пастерельоз, лептоспіроз, бешиха та ін; дерматомікози тварин.	2	2.[236...246] 4.[54...67]
10.	Інфекційні хвороби вірусної етіології та їх профілактика (ч.1) 1.Ящур, класична і африканська чума свиней, хвороба Ауескі та ін.	2	2.[246...251] 4.[54...67]
11.	Інфекційні хвороби вірусної етіології та їх профілактика (ч.2) 1.Сказ, блутанг, грип птиці, хвороба Ньюкасла та ін.	2	2.[246...251] 4.[54...67]
12.*	Профілактика інвазійних хвороб тварин. 1.Загальна паразитологія. 2.Спеціальна паразитологія: Протозоози: кровопаразитарні (трансмісійні) хвороби тварин.	2	4.[67...69] [77...84] 2.[193...245]

13.	Гельмінтози: поняття про гельмінтози, загальна класифікація гельмінтів, основні хвороби (трематодози, цестодози, нематодози). Профілактика гельмінтозів.	2	4.[71...77] 2.[174...190]
14.	Профілактика арахноентомозів. 1.Кліщова інвазія. 2.Оводова хвороба.	2	4.[71...84] 5.[390...400]

Примітка *- теми, які читаються на факультеті заочного навчання

ЛАБОРАТОРНО-ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

№	Тема	Перелік завдань, лабораторних робіт для виконання студентами.	Методичне забезпечен.	Кількість годин	Місце проведення заняття
Академічний модуль 1					
1.*	Основи клінічної діагностики і терапії	1.Засвоїти правила поводження з тваринами; техніку клінічного дослідження тварин. 2.Відпрацювати методи фіксації тварин.	Аудиторія кафедри	2	М-1
2.*	Надання хворим тваринам невідкладної допомоги.	1.Ознайомитися з основними способами введення лікарських речовин в організм тварин. 2.Відпрацювати техніку деяких фізичних методів лікування.		2	М-2
3.	Основи патологічної фізіології і патологічної анатомії.	1.Вивчити місцеві розлади кровообігу у тварин. 2.Вивчити гіпербіотичні процеси в тканинах тварин. 3.Вивчити гіпобіотичні процеси в тканинах тварин.	Аудиторія кафедри	2	М-3
4.	Елементи фармакології.	1.Ознайомитися з різними лікарськими формами фармакологічних препаратів, принципами їх приготування і застосування.		2	М-4
5.	Хірургічні хвороби.	1.Відпрацювати техніку дослідження кінцівок і техніку підковування коней.		2	М-5
6.	Хірургічні хвороби.	1.Ознайомитися з методами надання першої лікувальної допомоги при травматичних ураженнях тварин. 2.Відпрацювати найпростіші методи зупинки кровотечі різного походження.		2	М-5

7.	Основи акушерства і гінекології.	1.Ознайомитися з технікою клінічного дослідження статевої системи самок. 2.Засвоїти способи визначення строків вагітності у тварин. 3.Ознайомитися із способами надання первинної допомоги тваринам при акушерсько-гінекологічній патології.	Аудиторія кафедри	2	М-6
Академічний модуль 2					
8.*	Загальна профілактика інфекційних хвороб тварин.	1.Вивчити методи загальної епізоотології. 2.Ознайомитися з проведенням дезінфекції. Утилізація біологічних відходів (проглянути відеофільм).	Аудиторія кафедри	4	М-7
9.	Спеціальна профілактика інфекційних хвороб	1.Ознайомитися з вакцинами та сироватками, настановами по їх застосуванню. 2.Профілактика сказу пероральною вакцинацією за допомогою авіатранспорту. 3.Організація охоронно-карантинних заходів, щеплення тварин і птиці (проглянути відеофільм).		4	М-8
10.	Інвазійні хвороби тварин.	1.Ознайомитися з основними протозоозами тварин. 2. Проглянути мікропрепарати.	Аудиторія кафедри	2	М-9
11.*	Інвазійні хвороби тварин	1.Ознайомитися із збудниками гельмінтозів тварин. 2.Проглянути макро- препарати різних видів гельмінтів.		2	М-9
12.	Інвазійні хвороби тварин	1.Ознайомитися з діагностикою і профілактикою шкірно-паразитарних хвороб тварин.		2	М-9

Примітка *- теми, які читаються на факультеті заочного навчання

САМОСТІЙНА РОБОТА

Розділ дисципліни	Контрольні питання та завдання для самостійного вивчення	Кількість годин	Форма звітності та контролю
<u>Змістовий модуль 1.</u> Профілактика незаразних хвороб тварин.	Розробка профілактичних заходів при порушеннях обміну речовин.	7	Звіт
	Аналіз раціонів годівлі корів, хворих на субклінічний кетоз, остеодистрофію та гіповітамінози.	5	Звіт
	Оцінка раціону.	5	Звіт
<u>Змістовий модуль 2.</u> Профілактика інфекційних та інвазійних хвороб тварин.	Профілактичні заходи при вірусних хворобах.	7	Звіт
	Профілактичні заходи при бактеріальних хворобах.	5	Звіт
	Робота технологічної служби господарства в умовах карантину.	5	Звіт
Разом		34	

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

ОСНОВНА

1. Головка В.О., Яковлев О.С. Профілактика хвороб тварин: навчальний посібник/ В.О.Головка, О.С.Яковлев. - Х.: 2010. - 114 с.

2. Головка В.О., Яковлев О.С. Профілактика хвороб тварин: практикум/ В.О.Головка, О.С.Яковлев. - Х.: 2010. - 60 С.

3. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин: підручник – 2-ге вид., перероб. та допов./ В.Ф. Галат, А.В.Березовський, Н.М.Сорока, М.П. Прус; за ред. В.Ф. Галата. - К.: Урожай, 2009. - 368 с.

4. Ветеринарная диспансеризация сельскохозяйственных животных /В.И Левченко, Н. А.Судаков, Г.Г.Харута и др.; под ред. В.И.Левченка.-К.: Урожай, 1991.- 304 с.

5. Внутрішні хвороби тварин: підручник / В.І. Левченко, І.П. Кондрахін, М.О. Судаков та ін.; за ред. В.І. Левченка. - Біла Церква, 1999. - Ч. 1.-376 с.

ДОДАТКОВА

6. Внутрішні хвороби тварин / В.І. Левченко, І.П. Кондрахін, В.В. Влізло та ін.; за ред. В.І. Левченка. - Біла Церква, 2001. - Ч. 2. - 544 с.

7. Каришева А.Ф. Спеціальна епізоотологія: підручник/ А.Ф.Каришева - К.: Вища освіта, 2002. - 703 с.

8. Клінічна діагностика внутрішніх хвороб тварин: підручник / В.І. Левченко, В.В. Влізло, І.П. Кондрахін та ін.; за ред. В.І. Левченка. - Біла Церква, 2004.- 608 с.

9. Клінічна ветеринарна фармакологія / О.І. Канюка, В.Р. Файтельберг-Бланк, Ю.П. Лизогуб та ін.; за ред. О.І. Канюки. - Одеса: Астропринт, 2006. - 291 с.

**ПЕРЕЛІК МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ
ЛАБОРАТОРНИХ (ПРАКТИЧНИХ, СЕМІНАРСЬКИХ) ЗАНЯТЬ (М)**

Шифр	Назва методичної розробки
М-1	Грінченко Д.М. Основи клінічної діагностики і терапії. - Х.: РВВ. ХДЗВА, 2019. - 6 с.
М-2	Грінченко Д.М. Надання хворим тваринам невідкладної допомоги. - Х.: РВВ. ХДЗВА, 2019. -6 с.
М-3	Грінченко Д.М. Основи патологічної фізіології і патологічної анатомії.- Х.: РВВ. ХДЗВА, 2018. -6 с.
М-4	Грінченко Д.М. Елементи фармакології.- Х.: РВВ. ХДЗВА, 2019. - 12 с.
М-5	Грінченко Д.М. Хірургічні хвороби. - Х.: РВВ. ХДЗВА, 2019. -12 с.
М-6	Грінченко Д.М. Основи акушерства і гінекології. - Х.: РВВ. ХДЗВА, 2019. -6 с.
М-7	Грінченко Д.М. Загальна профілактика інфекційних хвороб тварин. - Х.: РВВ. ХДЗВА, 2018. -6 с.
М-8	Грінченко Д.М. Спеціальна профілактика інфекційних хвороб. - Х.: РВВ. ХДЗВА, 2018. -12 с.
М-9	Грінченко Д.М. Інвазійні хвороби тварин. - Х.: РВВ. ХДЗВА, 2020. -18 с.

ФОРМИ КОНТРОЛЮ ТА ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Система діагностики якості навчання

Контроль знань і умінь студентів з дисципліни здійснюють згідно з кредитно-модульною системою організації навчального процесу, прийнятому в академії

Основні положення:

Загальна кількість модульних контрольних заходів, що мусить скласти студент з окремої навчальної дисциплін, визначається з урахуванням залікових модулів з цієї дисципліни і рекомендовано дорівнює трьом академічним модулям за семестр.

За результатами модульного контрольного заходу рівень засвоєння студентом навчального матеріалу має бути оцінений за національною шкалою та шкалою ECTS.

Тижні для проведення модульного контролю (модульні тижні) рекомендуються графіком навчального процесу.

Кількість балів, отримана студентом при оцінювання залікового модулю, співвідноситься з оцінками за національною шкалою та шкалою ECTS відповідно до таблиці 1.

1. Шкала оцінювання

<i>100-бальна шкала</i>	Оцінка за національною шкалою	Визначення	Оцінка за шкалою ECTS
<i>90 – 100</i>	відмінно	Відмінно – відмінна відповідь, виконання роботи лише з незначною кількістю помилок	A
<i>82 – 89</i>	добре	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	B
<i>74 – 81</i>		Добре – в загальному правильна відповідь, робота з певною кількістю грубих помилок	C
<i>64 – 73</i>	задовільно	Задовільно – непогано, але зі великою кількістю недоліків	D
<i>60 – 63</i>		Достатньо – відповідь, робота задовольняє мінімальні критерії	E
<i>35– 59</i>	незадовільно	Незадовільно з можливістю повторного складання	FX
<i>0-34</i>		Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	F

Регламентується наступний комплект балів для отримання оцінки: результат поточного контролю (усереднено за оцінюванням завдань, проектів, тренінгів) – максимум 20 балів (табл. 3), результат модульного тестового контролю – максимум 50 балів (роз'яснення в табл. 5), та результат засвоєння блоку самостійної роботи – максимум 30 балів (табл. 3,4,5).

Складання модулів обов'язкове. Студент не допускається до тестування з модуля без відпрацювання пропущених занять. Модуль вважається зарахованим, якщо студент набрав мінімально необхідну кількість балів та більше.

Результати рейтингу з модулю доводяться до відома студентів не пізніше третього робочого дня після проведення контрольного заходу і, у разі відсутності претензій з боку студентів, вважаються остаточними.

Якщо студент не погоджується з рішенням про присвоєння йому балів рейтингу за модуль, то він повинен відразу після їх оголошення звернутися з письмовою апеляцією до завідувача кафедри та у визначений термін скласти усну атестацію з модуля перед комісією. Склад апеляційної комісії у кожному конкретному випадку визначається завідувачем кафедри. Рішення комісії є остаточним. Студент не може повторно складати зараховані модулі.

Студент, який не з'явився на модульний контроль або не отримав мінімальної кількості балів на модульному тижні, має право складати пропущений модуль під час залікового тижня.

Підсумковий рейтинг поточної успішності з дисципліни вираховується усередненням рейтингів з усіх модулів. Семестрова оцінка виставляється студенту з врахуванням результатів стогового та поточного(модульного) контролів. Максимальна кількість балів, що студент може отримати при вивченні дисципліни, дорівнює 100 (див. таб. 1).

Викладач зобов'язаний здати заповнену заліково-екзаменаційну відомість до навчального відділу протягом такого граничного терміну: для екзамену - не пізніше, ніж на наступний робочий день після його завершення.

Засоби діагностики успішності навчання використовують для підсумкової експертизи знань і базуються на технології стандартизованого тестового контролю.

1. Схема нарахування балів з модулів навчальної дисципліни

Показчик	Нарахування балів
Всього з модулю	від 60* до 100
В тому числі: відповіді на тестові питання	від 30 до 50
усні відповіді на лабораторно-практичних заняттях	до 20
результат засвоєння блоку самостійної роботи	до 30

*- менша кількість отриманих балів недостатня для зарахування модулю, необхідна перездача.

Усні відповіді на лабораторно-практичних заняттях оцінюються за шкалою від 12 до 20 балів відповідно до наступної регламентації (табл. 3)

3. Шкала оцінювання усної відповіді

20-бальна шкала	Інтуїтивний аналог оцінювання (записується в журнал)	Оцінка за національною шкалою - Визначення	Оцінка за шкалою ECTS
20	5+	Відмінно – відмінна відповідь, виконання роботи без помилок чи зауважень, прояв креативного мислення.	A
19	5	Відмінно – відмінна відповідь, виконання роботи з однією непринциповою помилкою	A
18	5 -	Відмінно – відмінна відповідь, виконання роботи з незначною кількістю помилок	A
17	4+	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками при розумінні суті питання	B
16	4	Добре – в загальному правильна відповідь, робота з кількома помилками	C
15	4 -	Добре – в загальному правильна відповідь, робота з певною кількістю грубих помилок	C
14	3+	Задовільно – непогано, але зі великою кількістю недоліків	D
13	3	Достатньо – непогано, але наявна велика кількість суттєвих недоліків	D
12	3 -	Достатньо – відповідь, робота задовольняє лише найменші критерії	E

Самостійна робота оцінюється як сума балів за відповідність і обсяг наданого матеріалу (табл. 4) та балів за захист цього матеріалу (табл. 3).

4. Шкала оцінювання відповідності змісту матеріалу самостійної роботи

<i>Шкала, бали</i>	Визначення
10	Повна відповідність змісту і достатній обсяг
8	Достатня відповідність змісту і достатній обсяг
6	Мінімально задовільна відповідність змісту і обсягу

5. Накопичення балів за модуль складанням (максимум 100 балів)

Поточне оцінювання	Оцінювання тестів	Оцінювання самостійної роботи	
визначається викладачем	чітко регламентується	визначається викладачем	
до 20 балів	до 50 балів	до 30 балів	
		до 10 балів	до 20 балів
Шкала оцінювання відповіді	50 тестів: 1 прав. відповідь – 1 бал 25 тестів: 1 прав. відпов. – 2 бали	Відповідність матеріалу (див. табл. 4)	Захист - шкала оцінювання усної відповіді (див. табл. 3)
<i>ПРИКЛАД</i>			
12	44	8	14

Приклад»: 12+44+8+14=78 балів. Добре «С».